



# Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: **Barangolás csónakon  
Budapest alatt**

Forrás:

Uj Nemzedék

Bu

1923. 12. 25.

(Idő)

(Köt. v. fiz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

628.2

Hely

Idő

"1923"

Személy

## Barangolás csónakon Budapest alatt

**Huszonöt éve készült el a főváros földalatti csatorna-hálózata — háromkilométeres szennyvízcsatornában az Üllői-utól a Soroksári-úti szivattyútelepig**

— Az Uj Nemzedék tudósítójától. —

Januar elsején lesz huszonöt éve, hogy Budapest székesfőváros világ-híres szennyvízcsatorna hálózatát, mint teljesen elkészült kulturmérnöki remekművet, átadták rendelkezésükre. Ez alkalomból felkerestük Fock Ede kormányfőtanácsost, a csatornázási ügyosztály főnökét s engedélyt kértünk a csodálatos földalatti labirint megtekintésére. Az elmúlt héten Zaitz László vezető főmérnök szakszerű kalauzolásával szállottunk le a földalatti Budapestre.

Az Üllői-ut és Ferenc-körut sarkán lévő hatszögletes bódéból jutottunk le a föld alá. Apró esigalépcső vezetett az öt méter mély csatornához, melynek ives bejáratánál már hallottuk a főcsatorna szennyvízének zugását. A csatorna óriási bolt-hajtása alatt bent a szennyvízben vascsonak várt reánk. A csónak mellett négy csatornamunkás állott, aki gummicizmával térdig érő szennyvízben gázolva kísérte csónakunkat. Denevér suhogott fejünk felett, amikor két acetilénlámpa gyenge világánál a három kilométeres csónaktúrának nekiindultunk.

— Budapest csatornahálózata teljesen párisi mintára készült — mondja Zaitz főmérnök. — Négy évneké munkája után éppen 25 évvel ezelőtt adtuk át a kész csatornát

rendeltetésének.

Közben megindul a csónak. Az öreg Tivadar Mihály, a főcsatornamester biztos szemére és kezeire bízunk magunkat. Nem kell félnünk semmiféle balesettől, esetleg gázmérgeztől, miután a csónak előtt hosszú rudon kicsi acetilénlámpa lóg, ha kialszik, azonnal megáll a csónakunk. A sirbóltoszerű óriási alagutban bátran tehervonat is száguldhatna. A boltív magassága 4,6 méter, a szélessége pedig 6 méter. A csatorna medrében másodpercenként két köbméter víz folyik a szivattyútelephez s onnan a Dunába. A szennyvíz lefolyó sebessége percenként két méter.

— A főcsatorna-hálózat a Margit-hidtól indul — folytatja magyarázó előadását a főmérnök. — A két szárnyra osztott csatorna közül az egyik a Lipót-köruton és a Nagy-köruton halad a Soroksári-ut felé. A másik pedig közvetlenül a Dunaparton épült és a Boráros-téren torkolódik a köruti főcsatornába.

Közben nyugodtan halad csónakunk és több beömlő cső után elérjük a Tompa-utcai lejárót, majd a földalatti csónakházhoz érünk, innen már világosság szűrődik felénk s nemsokára elérjük a felülről gyéren világított hatalmas, hat méter magas trombitát. Ugyanis itt a Bor-

áros-tér alatt torkollik össze a dunaparti és köruti csatorna.

Innen már másfél méteres szennyvízen halad csónakunk. A meder mellett levő járdán is majdnem térdig érő vízben gázolnak a csónaktartó munkások.

A kőfalon jobbra-balra sok penészgombát látunk, melyek nagy csomóban olyanok, mint a frissen esett hó. Patkányt sehol sem látunk a csatornában. Zaitz főmérnök ennek az okát is megmagyarázza. Néhány évvel ezelőtt megmérgezték a csatorna vizét, melytől ezrével hullottak el a patkányok. A szűrőtelepről, ahogy a munkások mondják, talicskán hordták el a patkányokat.

A Liliom-utcán túl erős zuhánással hatalmas tömegű véres víz ömlik a csatornába, mely lilás-pirosra festi a szennyvizet, ez a marha- és sertésvágó-hidak szennyvíz csatornája. Innen közvetlenül a villamos sínek alatt halad a csatorna és többször halljuk a siető villamos tompa zugását.

Másfél órai csónakázás után a fáradt munkásokkal elértük a Soroksári-úti szűrő- s szivattyútelepet. Itt megint két ágra szakad a csatorna. Az egyik ága közvetlenül a szabad

Dunába folyik, természetesen csak alacsony vízállásnál, a másik pedig a szivattyútelepre. A szűrőgépektől 8 méter magas csigalépcsőn meggyünk fel újra a szabad levegőre.

— A szűrőgépek éjjel-nappal működnek — mondja Zaitz főmérnök. — A nagy főváros összes elképzelhető szeméjét, piszkát összegyűjtik s bizony itt gyermekhullától brilliángyűrűig már mindenfélét találtak a munkások. A szűrőgépekből a szivattyútelepre folyik a víz, melyet azután egyelőre hat kétszáz lóerős gőzszivattyú hajt a Dunába.

— Irják meg azt is, — mondja a főmérnök — hogy most kezdtük meg a gőzgépek elektromos gépekké való átalakítását. Márciusra már el is készülünk a munkával, melyet teljesen házi kezelésben végzünk. Rengeteg munka van az átalakítással, de ha elkészülünk, megint az egész világ egyik legmodernebb alkotása lesz a szivattyútelep. Az elektrizálásra feltétlenül szükségünk van, miután óriási szénmegtakarítással jár. Kiszámítottuk, hogy évenként csak a normális üzemet véve alapul, egymilliárd korona értékű szénnel fogynak kevesebb.